

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
056/22	Kommunestyret	PS	16.06.2022

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Odd Harald Dommersnes	FE-242	22/690

Bruk av fond til kommunale geiter

Vedlegg

Beiteprosjekt Austrheim 3.5 Tilsendt Asbjørn

Leigeavtale for geiter på beiteoppdrag - Intensjon (L)(234717)

Framlegg til vedtak:

Kommunestyret vedtek at det vert nytta 250 000,- kroner til å betale for innleige av geiter. Midlar til beiteprosjektet vert teken av fond for turstiar(fond 251080019).

Midlane som er tenkt brukt på innleige av geiter, 250.000 kroner, vert nytta til landbruksføremål i tråd med reglar frå tidligare tildelingar.

Kommunestyret - 056/22 - 16.06.2022

KS - behandling:

Reidar Øksnes (Sp) sa at han synest ein får veldig lite att for midlane i denne saka slik den ligg no. Dette er noko ein må gjera kanskje fire år for å få resultat, men er det dette me skal bruka ein million på dei neste fire åra? Er skuffa over at ein ikkje har spurt lokale bønder om korleis dei kan løysa denne utfordringa. Øksnes hadde eige framlegg til vedtak i denne saka.

Økonomi- og personalsjef Odd Harald Dommersnes orienterte om saka, og viste til at kommunedirektøren har innstilt på at ein ikkje skal bruka midlar på dette.

Aslak André Bakke (H) sa at dette er for eitt år i starten. Gjerne ha med lokale bønder neste sesong, anten at dei tek kontakt med kommunen eller at kommunen tek aktivt kontakt med desse.

Anne Dahle Austrheim (KrF) sa at det kan skje at ei sak endrar seg frå formannskapet til kommunestyret, og støtta Reidar Øksnes (Sp) sitt innlegg Her kostar det 250.000 for juni og ut oktober, kor mykje vil dei klara å gnaga ned på fem månader? Skal me gjera dette over tid er det ei veldig dyr løysing, som ikkje er berekraftig over tid.

Per Lerøy (Ap) sa at dette er aktuelt for dei areala der kommunen fjerna skog i fjor, og der det veks opp mykje kratt, som også inneber skogbrannfare.

Handsaming i kommunestyret:

Kommunedirektørens framlegg til vedtak vart vedteke med 10 mot 7 (desse 6 var Senterpartiet sine 3 representantar Bjørn Inge H. Dyrkolbotn, Reidar Øksnes og Lise Renate Helle, Anne Dahle Austrheim og Randi Keilegavlen Dyrøy frå KrF, Jan Erik Espelid frå Bygdelista, og Rikke Heldal Hope frå Høgre).

KS - vedtak:

Kommunestyret vedtek at det vert nytta 250 000,- kroner til å betale for innleige av geiter. Midlar til beiteprosjektet vert teken av fond for turstiar (fond 251080019).

Saksopplysninger:

Bakgrunn

På formannskapet den 24.02.2022 vart beiteprosjektet med geit vist fram. Det vart gitt positive signal om at dette vart eit prosjekt som ein ynskjer vart gjennomført no i 2022. Det var vidare sagt at dette er ei sak som kjem opp som eige sak i samband med budsjettjustering etter fyrste tertial.

I kommunedirektøren sitt framlegg til budsjettjustering etter fyrste tertial 2022 er der ikkje funne inndecking for å gjennomføra dette beiteprosjektet. I fellesforslaget frå AP/Høyre knytta til budsjettjusteringa etter fyrste tertial 2022 sak 58/22 vert kommunedirektøren beden om at det vert gjort ei budsjettendring som gjer det mogleg å gjennomføra forsøksprosjektet med beitande geit i sommar.

Vurdering

Det er stadig større områder som vart gjengrodd då ein ikkje lenger driv aktiv beiting av utmarksområde her i Austrheim Kommune. Ein ynskjer å gjennomføra eit beiteprosjekt, der ein skal ha landskapspleie med geiter som gjer eit arbeid for å redusere faren for utmarksbrann i dei områda som det no ikkje førekjem aktiv beiting. Kommunedirektøren vel å testa dette ut i områder i nærleiken av Mastrevik kor det primære målet med beitinga er å hindra attgroing av områder som er i nærleiken av tett busetnad og sentrumsområdet i Mastrevik. Det er inngått ein intensjonsavtale mellom Austrheim kommune som leigetakar og Sondre Underthun, kor ein leige inn 26 vaksne geiter pluss eit tal med kje, frå og med juni månad og ut oktober månad. Samla kostnad med denne leige avtalen er 250 000,- kroner.

Utleigar har søkelys på dyrevelferd. Er det mistanke om sjukdom, skade på dyr, fare for dyra eller mangel på mat/vatn har utleigar rett til å avbryte utleigeperioden. Ved bruk av Nofence beiteteknologi, har utleigar rett til å endre beiteområdet eller avbryte utleigeavtalen om dekningstilhøva tilsier at dette er fornuftig.

Kje brukar normalt ikkje Nofence beiteteknologi. Dette gjer at kjea kan røre seg utanfor avtalt område. Dette vil mest truleg ikkje verte noko problem då dei normalt held seg nært mora. Når kjea lausriv seg frå mora er dei og store nok til å sjølv nytta nofence. Dei kan då inngå i leigeavtalen som sjølvstendige dyr med klave, eller dei vert flytta ut or beiteområdet. Utleigar tek atterhald om at det ikkje kan gjevast nokon garanti for ønska beite-effekt.

Utleigar tek ikkje ansvar for eventuelle økonomiske tap som følgje av skade på menneske, dyr eller annan eigedom som geitene i oppdraget valdar. Dersom det syner seg at geitene skulle gje uakseptable skadar på menneske, dyr eller annan eigendom, skal det søkjast å finne løysingar i dialog mellom utleigar og leigetakar. Dersom slik løysning ikkje finnast, kan avtalen opphøyra.

Truleg vert geitene eit populært innslag for dei som ferdast i området. Begge partar kan seie opp avtalen med augeblikkeleg verknad om ein av partane mislegheld eit av punkta i avtalen og det ikkje vert retta innan rimeleg tid. Geitene vil då bli flytta ut av beiteområdet så raskt det let seg gjennomføre.

Utfordringa med eit slikt prosjekt er å finne friske midlar som skal nyttast til å gjennomføra dette forsøksprosjektet. Kommunedirektøren finn ikkje driftsmidlar til dette prosjektet, og har difor valt å finna inndekning via bruk av fondsmidlar. Fondet som ein har valt å nytta til dette prosjektet er fond for turstiar (251080019) kor bokført verdi pr 31.12.2021 er på 286 866,- kroner.

I utgangspunktet er dette eit fond som vi skal nytta til vedlikehald av turstiar, samt eigedel til nye turstiar me kan søkje spelemidlar til. Det var tenkt nytta til eigedel til Steinalderstien, skulle det syna seg at desse prosjekta blir iverksett vil ein måtte finne inndekning på desse. Til informasjon så vart der brukt 31 338 ,- kroner av dette fondet i 2021. Revisor har i revisjonsmeldinga sagt flg. om bruk av fond.

Vi rår til ein gjennomgang og vurdering av bundne fond i rekneskapen. Det er fleire fond utan føringar dei siste åra. Ved gjennomgangen bør ein vurdere aktualiteten til dei ulike fonda og sjå etter om midlar eventuelt må vurderast tilbakeført.

Konklusjon

Kommunedirektøren ynskjer å gjennomføra eit avgrensa beiteprosjekt sommar 2022 for å vinna erfaring ved bruk av geit til å rydda utmarksområde. Det er stadig større områder som vart attgrodd då ein ikkje lenger driv aktiv beiting i desse områda. Ein ynskjer å gjennomføra eit avgrensa beiteprosjekt, der ein skal ha landskapspleie med geiter som gjer eit arbeid for å redusere faren for utmarskbrann i dei områda som der nå ikkje førekjem aktiv beiting. Til å finansiere dette beiteforsøket vert der nytta 250 000,- kroner frå fond for turstiar.